

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาของปัญหาและปัญหา

สืบเนื่องจากการที่ประเทศไทยได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ เมื่อวันที่ 20 สิงหาคม 2542 ซึ่งมีสาระสำคัญที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงขึ้นหลายประการในวงการศึกษาไทยและหนึ่งในสาระสำคัญที่จะกล่าวถึงก็คือเรื่องที่ว่าด้วยมาตรฐานการศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษาซึ่งมีอยู่ 5 มาตรา ตั้งแต่มาตราที่ 47 – 51 โดยเฉพาะในมาตราที่ 48 ได้ระบุไว้อย่างชัดเจนว่าให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษา ที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัดหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเปิดเผยต่อสาธารณชนเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก

การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาจึงมีความสำคัญและมีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับสถานศึกษาทุกแห่ง และถือเป็นส่วนสำคัญของกระบวนการบริหารที่ขาดไม่ได้ ทั้งนี้เพราะว่า การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา จะเป็นขั้นตอนสำคัญที่จะสะท้อนกลับให้ผู้บริหาร โรงเรียนและบุคลากรในโรงเรียนได้รับรู้ถึงระดับคุณภาพของสถานศึกษา ซึ่งจะช่วยในการพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพของสถานศึกษาให้สูงขึ้น และสามารถแก้ปัญหาได้อย่างถูกต้อง ซึ่งนอกจากจะส่งผลดีต่อบุคลากรของโรงเรียนทุกคนแล้วยังเป็นการสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้รับบริการคือ ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้องว่าโรงเรียนมีศักยภาพที่จะจัดการศึกษาที่มีคุณภาพและได้มาตรฐาน แต่สภาพปัจจุบันการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษากำลังจะเป็นประเด็นที่สร้างปัญหา ให้กับผู้บริหาร โรงเรียนบุคลากรและผู้เกี่ยวข้อง เนื่องจากไม่มีความชัดเจน ในเรื่องของการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตาม พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 เท่าที่ควร ซึ่งผู้ที่จะแก้ปัญหา ที่สถานศึกษากำลังประสบอยู่ในปัจจุบัน ตลอดจนจะต้องเป็นผู้ชี้แนะและให้คำแนะนำในการดำเนินการปฏิบัติงานประกันคุณภาพ ให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของการประกันคุณภาพ ที่มุ่งเน้นให้มีการประกันคุณภาพ ทั้งด้าน

การจัดหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ การปฏิรูปบุคลากรทางการศึกษาและกระบวนการบริหารจัดการ (สมศักดิ์ สิ้นธุระเวชญ์, 2542 : 149 - 150) ตามแนวทางที่กระทรวงกำหนดไว้ นั่นก็คือผู้บริหารโรงเรียนแต่ละแห่ง ดังที่ วันทยา ศิลปภิรมย์ และคณะ(ม.ป.ป. : 42-44) ได้กล่าวถึงบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาตามกระบวนการ PDCA ว่าผู้บริหารเป็นกลไกสำคัญในฐานะของแกนนำที่จะทำให้กระบวนการบริหารนี้ดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยผู้บริหารจะต้องมีบทบาท ดังนี้

ขั้นการวางแผน (P) ผู้บริหารเป็นผู้ประสานงานกับผู้ที่เกี่ยวข้อง กับการจัดการศึกษาในสถานศึกษา เพื่อให้ทราบความต้องการหรือความคาดหวัง ของผู้ปกครอง กรรมการสถานศึกษา และชุมชนที่มีต่อสถานศึกษา และศึกษามาตรฐานการศึกษาของชาติ นโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด รวมทั้งศึกษาถึงศักยภาพของสถานศึกษา ก่อนที่จะร่วมกันกำหนดเป็น วิสัยทัศน์ หรือเป้าหมายของสถานศึกษา จากนั้นร่วมกับบุคลากรที่เกี่ยวข้องจัดลำดับความสำคัญของเป้าหมาย และกำหนดเป็นภารกิจของสถานศึกษา แล้วจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในระยะยาว คือ ธรรมนูญสถานศึกษา หรือแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ฯลฯ และจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาในระยะสั้น คือ แผนปฏิบัติการประจำปี โดยผู้บริหารสถานศึกษาจะเป็นผู้ลงนาม และรับรองแผนการดำเนินการที่ร่วมกันกำหนดขึ้น

ขั้นปฏิบัติตามแผน (D) ผู้บริหารสถานศึกษามีหน้าที่บริหารจัดการ ส่งเสริมสนับสนุน ควบคุม กำกับ ดูแล ให้คำปรึกษาแนะนำ และอำนวยความสะดวกให้แก่บุคลากรภายในสถานศึกษาที่รับผิดชอบในการจัดการเรียนการสอนและรับผิดชอบแผนงานและโครงการให้ดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งในบางแผนงาน / โครงการผู้บริหารจำเป็นจะต้องดำเนินการเอง ถ้าเป็นโครงการ / แผนงานเกี่ยวกับด้านการบริหาร และด้านบุคลากร

ขั้นตรวจสอบและประเมินผล (C) เมื่อบุคลากรภายในสถานศึกษาที่รับผิดชอบการจัดการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรมตามแผนงาน/โครงการ ได้ดำเนินกิจกรรมตามแผนแล้ว ให้ผู้บริหารเป็นผู้คอยตรวจสอบติดตามตลอดเวลา ตั้งแต่เริ่มโครงการ ระหว่างโครงการและสิ้นสุดโครงการ หรือให้ผู้แทนเป็นผู้ตรวจสอบการประเมินตนเองของบุคลากรที่รับผิดชอบในแต่ละกิจกรรม / โครงการ โดยผู้บริหาร มีบทบาทเป็นแกนนำสำคัญตั้งแต่ การกำหนดบทบาทหน้าที่และผู้รับผิดชอบ การกำหนดกรอบการประเมินตนเอง การสร้างเครื่องมือในการประเมิน การดำเนินการประเมิน การวิเคราะห์ข้อมูล รวมทั้งการเขียนรายงานการประเมินตนเอง

โดยผู้บริหารอาจจะแต่งตั้งคณะกรรมการ เพื่อเขียนรายงานการประเมินตนเองด้วยก็ได้

ขั้นปรับปรุงและพัฒนา (A) เมื่อสถานศึกษาได้ประเมินตนเองแล้วผู้บริหารจะต้องนำผลการประเมินตนเองไปใช้ในการวางแผน/กำหนดเป้าหมาย ในการพัฒนาคุณภาพในปีการศึกษาต่อไป หรือนำผลที่ได้ไปปรับปรุงแผนงาน / โครงการในปีการศึกษานั้นให้ประสบความสำเร็จต่อไป จากภาระหน้าที่ข้างต้นจะเห็นได้ว่า ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องอาศัยทั้งภาวะผู้นำ และทักษะการบริหารงานของผู้บริหารเข้ามาใช้ในการดำเนินงาน ตามกระบวนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเพื่อให้ดำเนินไปอย่างเป็นระบบ และมี ประสิทธิภาพซึ่งสอดคล้องกับ สมศักดิ์ สินธุระเวชญ์ (2542 : 150) ที่กล่าวว่า ในการประกันคุณภาพการศึกษา นั้น ผู้บริหารต้องมีภาวะผู้นำ มีทักษะตามแนวทางการบริหารงาน คือมีความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการระบบคุณภาพ มีการควบคุมคุณภาพ มีการทำงานที่เป็นมาตรฐาน มีการทำงานเป็นทีม ให้ทุกคนมีส่วนร่วม สามารถพัฒนาสถานศึกษา ระบบสารสนเทศ การทบทวนคุณภาพของสถานศึกษา เพื่อปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่องและมีระบบการรายงานต่อผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยเหนือ

นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ จูไรรัตน์ สุธรรง (2538 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการดำเนินงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบของผู้บริหาร ด้านความรู้เรื่องการบริหารงานวิชาการ การจัดบุคลากร การนิเทศติดตามผล การสร้างขวัญและกำลังใจ ส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานวิชาการ เช่นเดียวกับงานวิจัยของ บุรี แก้วเล็ก (2533 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะกับกระบวนการบริหารของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษากรมสามัญศึกษาในจังหวัดนครปฐม พบว่า ทักษะการบริหารงานทั้ง 3 ด้านของผู้บริหารโรงเรียน อันได้แก่ ทักษะด้าน มโนคติ ด้านบุคคล และด้านเทคนิค ที่มีอยู่ได้ส่งผลอย่างสำคัญต่อกระบวนการบริหาร ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ไม่ว่าในด้าน การตัดสินใจ การวางแผน การจัดองค์การ การติดต่อสื่อสาร การใช้อำนาจบังคับบัญชา การประสานงาน และการประเมินผลงาน

จากแนวคิด และข้อค้นพบทางการวิจัยจะเห็นได้ว่า ทักษะการบริหารงานงานของผู้บริหาร เป็นคุณสมบัติที่จำเป็นต่อกระบวนการบริหารการศึกษา หากผู้บริหารขาดทักษะในการบริหารงาน การที่จะปฏิบัติงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาตาม มาตรา 48 ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ 2542 ให้บรรลุผลได้นั้นย่อมเป็นเรื่องที่เป็นไปได้ยาก หรืออาจจะทำให้เป้าหมายที่วางไว้ไม่ประสบ

ผลสัมฤทธิ์เท่าที่ควร ดังที่หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 2 (2543 : 63-65) ศึกษาสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนราธิวาส พบว่า โรงเรียนมีปัญหาและอุปสรรคในการเตรียมการดำเนินการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนดังนี้

1. การจัดวางตัวบุคลากร คือ ครู - อาจารย์ ไม่เข้าใจระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ขาดความรู้ในการเขียนมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน บุคลากรขาดความกระฉ่างในบทบาทของตน
2. การสร้างความรู้ความเข้าใจและความตระหนักเรื่องการประกันไม่ต่อเนื่อง ยังมีการอบรมครูอาจารย์ไม่ทั่วถึง และการรับรู้ทั้งระบบยังไม่ชัดเจน
3. ปัญหาและอุปสรรคในการวางแผนคุณภาพ คือ บุคลากรยังขาดความรู้ความเข้าใจ ครูอาจารย์ได้รับความรู้ในเรื่องการประกันคุณภาพล่าช้า มีปัญหาและอุปสรรคในการบริหารคุณภาพ
4. การพัฒนาบุคลากร คือ บุคลากร ครู - อาจารย์ ยังขาดความรู้ความเข้าใจ ไม่มีแผนในการพัฒนาบุคลากรที่ชัดเจน ขาดการกำกับติดตามและประเมินผล จากโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง และไม่มีแผนกำกับติดตามที่ชัดเจน

จากที่กล่าวมาข้างต้น เห็นได้ว่า ปัญหาที่เกิดขึ้นกับสถานศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษาล้วนเป็นปัญหาที่มีความเกี่ยวข้องโดยตรงกับการบริหารงานตามบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียน ดังนั้น การที่ผู้บริหารจะบริหารงานให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายของสถานศึกษาและนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัดได้นั้น ผู้บริหารโรงเรียนต้องใช้ทักษะทางการบริหารงานใน 3 ด้านตามแนวคิดของ แคทซ์ เข้ามาช่วยในกระบวนการบริหารการศึกษาด้วยนั้นย่อมหมายถึง ผู้บริหารต้องใช้ทักษะการบริหารงานดังกล่าว ในการปฏิบัติงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาด้วย เพราะพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ 2542 ได้ระบุไว้อย่างชัดเจนในมาตราที่ 48 ว่าให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษา จัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาตามปกติที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องโดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเปิดเผยต่อสาธารณชนเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาและเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก จากปัญหาและความสัมพันธ์กันดังที่ได้กล่าวมาแล้ว

ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นผู้ปฏิบัติงานในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดยะลา และมีความเกี่ยวข้องโดยตรงกับเรื่องดังกล่าว จึงมีความสนใจที่จะศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารงานกับกระบวนการปฏิบัติงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดยะลา ซึ่งผลจากวิจัยในครั้งนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อการบริหารงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์

การวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารงานกับกระบวนการปฏิบัติงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดยะลาผู้วิจัย กำหนดวัตถุประสงค์ไว้ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาระดับทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดยะลา ตามทัศนะของอาจารย์
2. เพื่อศึกษาระดับกระบวนการปฏิบัติงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดยะลา ตามทัศนะของอาจารย์
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารงานกับกระบวนการปฏิบัติงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดยะลา ตามทัศนะของอาจารย์
4. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ระดับกระบวนการปฏิบัติงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามกระบวนการ PDCA ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดยะลา

สมมติฐานของการวิจัย

1. ทักษะการบริหารงานกับระดับกระบวนการปฏิบัติงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดยะลา ตามทัศนะของอาจารย์ มีความสัมพันธ์กันทางบวก
2. ทักษะด้านความคิดรวบยอด ด้านมนุษยสัมพันธ์ และทักษะด้านเทคนิค สามารถร่วมกันพยากรณ์ระดับการปฏิบัติงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามกระบวนการ PDCA ของ ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดยะลา ตามทัศนะ ของอาจารย์

ความสำคัญและประโยชน์ของการวิจัย

1. ได้ทราบระดับทักษะการบริหารงานของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดยะลา เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาทักษะในการปฏิบัติงานผู้บริหารต่อไป
2. ได้ทราบระดับกระบวนการปฏิบัติงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดยะลา เพื่อเป็นข้อมูลในการหาแนวทางพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาต่อไป
3. ได้ทราบความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารงานด้านความคิดรวบยอด ด้านมนุษยสัมพันธ์ และด้านเทคนิคกับ กระบวนการปฏิบัติงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดยะลา เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการ วางแผนปรับปรุงและพัฒนาการปฏิบัติงานของผู้บริหารให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
4. ทำให้ทราบว่าตัวแปรพยากรณ์อันได้แก่ ทักษะด้านความคิดรวบยอด ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ และทักษะด้านเทคนิค ตัวแปรใดมีความสัมพันธ์กับตัวแปรเกณฑ์ คือ ระดับกระบวนการปฏิบัติงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดยะลา มากที่สุด เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาทักษะของผู้บริหารโรงเรียน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตของเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษาทักษะการบริหารงานของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดยะลา ตามแนวคิดของ แคทซ์ 3 ด้าน คือ ด้านความคิดรวบยอด ด้านมนุษยสัมพันธ์ และด้านเทคนิค กับระดับกระบวนการปฏิบัติงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตาม กระบวนการ PDCA ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดยะลา ใน 4 ขั้นตอน คือ (P) ด้านการวางแผนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา (D) ด้านการดำเนินการปฏิบัติงานตามแผนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา (C) ด้านการประเมินผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา (A) ด้านการปรับปรุงแก้ไข

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร กลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็น อาจารย์ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดยะลา จำนวน 528 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็น อาจารย์ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดยะลา ซึ่งได้มาโดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตร ยามาเน่ จำนวน 227 คน จาก 13 โรงเรียน

3. ตัวแปร

ตัวแปรที่ศึกษา คือ

3.1 ทักษะการบริหารงานตามกรอบแนวคิดของ แคทซ์ ซึ่งประกอบด้วย 3 ด้าน คือ ด้านความคิดรวบยอด ด้านมนุษยสัมพันธ์ และด้านเทคนิค

3.2 ระดับกระบวนการปฏิบัติงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามกระบวนการ PDCA ซึ่งมี 4 ขั้นตอน คือ (P) ด้านการวางแผนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา (D) ด้านการปฏิบัติงานตามแผนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา (C) ด้านการตรวจสอบประเมินผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และ (A) ด้านการปรับปรุงแก้ไข

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ทักษะการบริหารงาน หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารที่จะแสดงออกมาอย่างชำนาญในกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง ตามแนวคิดของแคทซ์ ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ ทักษะด้านความคิดรวบยอด ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ และทักษะด้านเทคนิค

1.1 ทักษะด้านความคิดรวบยอด หมายถึง ความสามารถในการเข้าใจหน่วยงานโดยรวม มีความสามารถที่จะประสานสัมพันธ์ของโรงเรียนทั้งระบบ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องภายนอกโรงเรียน ตลอดจนมีความเข้าใจถึงความเกี่ยวข้องกันของหน่วยงานต่าง ๆ ตลอดจนรู้ถึงผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงภายในหน่วยงาน

1.2 ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ หมายถึง ความสามารถในการทำงานกับผู้เกี่ยวข้องทั้งระดับที่สูงกว่าและระดับที่ต่ำกว่าได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความสามารถในการจูงใจให้เกิดการทำงานร่วมกันเพื่อให้งานบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายของโรงเรียนได้

1.3 ทักษะด้านเทคนิค หมายถึง ความสามารถในการใช้ความรู้และความชำนาญเฉพาะอย่างเกี่ยวกับการใช้ วิธีการ กระบวนการ และเทคนิคต่าง ๆ รวมทั้งการใช้เครื่องมือที่เกี่ยวข้องและจำเป็นต่อการปฏิบัติงานในหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. กระบวนการปฏิบัติงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดการยกระดับและพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา ให้ได้คุณภาพและมาตรฐานตามหลักเกณฑ์ของ การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของกรมสามัญศึกษาตามกระบวนการ PDCA ซึ่งประกอบด้วย การวางแผน การปฏิบัติตามแผน การตรวจสอบ และการปรับปรุงแก้ไข

2.1 การวางแผน หมายถึง การปฏิบัติงาน เกี่ยวกับการ จัดสรรงบประมาณ การเตรียมการ การพัฒนาข้อมูลพื้นฐาน การกำหนดปรัชญา/วิสัยทัศน์ การพัฒนาแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา/ธรรมนูญสถานศึกษา ตามแนวทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามกระบวนการ PDCA

2.2 การปฏิบัติตามตามแผน หมายถึง การดำเนินการ เกี่ยวกับการพัฒนาแผนปฏิบัติการ และการพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงาน การแต่งตั้งคณะกรรมการ การมอบหมายงาน การประสานงาน การติดต่อสื่อสาร และประชาสัมพันธ์ การอำนวยความสะดวกในการจัดทำแผนปฏิบัติการ การบริหารควบคุม และการพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงานตามแนวทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามกระบวนการ PDCA

2.3 การตรวจสอบและประเมินผล หมายถึง การปฏิบัติงานเกี่ยวกับการศึกษาและกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมายของการตรวจสอบและประเมินผล การดำเนินการปรับปรุงการปฏิบัติงานระหว่างการตรวจสอบและประเมินผล การรายงานผลการตรวจสอบและประเมินผล

2.3 การปรับปรุงแก้ไข หมายถึง การปฏิบัติเกี่ยวกับ การดำเนินการวิเคราะห์ปัญหา หลังการตรวจสอบและประเมินผล การกำหนดแนวทางแก้ไข การดำเนินการแก้ไขร่วมกับชุมชน และการจัดทำระบบสารสนเทศ

3. ผู้บริหารโรงเรียน หมายถึง เจ้าหน้าที่ของรัฐที่ดำรงตำแหน่ง ครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ ผู้อำนวยการ ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดยะลา

4. อาจารย์ หมายถึง เจ้าหน้าที่ของรัฐที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด
กรมสามัญศึกษา ในจังหวัดยะลา

5. โรงเรียนมัธยมศึกษา หมายถึง สถานศึกษาในสังกัดกรมสามัญศึกษา ที่เปิด
ทำการเรียนการสอนในระดับชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 1 - ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดยะลา